

kan betragte Sagen fra den Side. Naar den ærede sidste Taler mener, at den Forskjel, man har betegnet, der var mellem Sp. og Landkrigstjenesten, skulde hidrøre fra, at den ene Anordning var givet 1802 og den anden 1829, saa har han forudsat, at Afgangen til at faae Spørgsmaalene om Landmilitairpligten afgjorte ved Domstolene, var begrundet ved Forordningen 1829. Dette er paa ingen Maade Tilfældet. Det hidrører fra Forordningen af 14de September 1774, og Forordningen af 8de Mai 1829 har blot givet nærmere Bestemmelser, deels med Hensyn til hvad det er for Landmilicesager, som kunne paaanes for Høiesteret, og deels med Hensyn til de Former, der i saa Henseende skulle iagttages. Jovrigt troer jeg ikke, at denne Analogie fra hvad der gælder om Landmilicesager, navnlig saaledes som disse i Almindelighed vare paa den Tid, Bestemmelserne om visse Sagers Indankelse til Høiesteret bleve givne, her er passende. Udskrivning til Landkrigstjenesten var knyttet til en vis bestemt Stilling, idet det beroede paa, om Bedkommende hørte til Bondestanden. Det var i mange Tilfælde et meget tvivlsomt Spørgsmaal, om en Person kunde henregnes til denne Klasse, navnlig hvor der var Spørgsmaal, ikke om en Slægt, som vedvarende havde hørt til Bondestanden, men om en Slægt, der enten var gaaet ud af denne Stand og gaaet over til en anden Systs, eller om en Slægt ved at befatte sig med Agerbrug var bleven inddraget derunder og derfor kunde henregnes under Bondestanden. Det gav Anledning til meget tvivlsomme Spørgsmaal, og da det netop var Spørgsmaal om Ens retlige Stilling, — og Spørgsmaal, som angik en Belfærdssag — fandt man det rigtigst, at der kunde finde Indankning Sted til Høiesteret. Ellers blev i Almindelighed Fordelingen af offentlige Byrder afgjorte ad administrativt Vej, uden at være Gjenstand for Domstolene, og navnlig have Sager angaaende Udskrivning til Søkrigstjenesten aldrig været Gjenstand for Paaankning ved Domstolene, men Admiralitetet afgjorde disse Sager. Ligeledes forholdt det sig i Hærtugdommerne, hvor baade Land- og Sømilicesager bleve afgjorte ad administrativt Vej, og ingenkunde som i Danmark ved Domstolene,

og det er mig ikke bekendt, at der er noget andet Land, efter hvis Love Spørgsmaal, foranledigede ved Udskrivning til Krigstjenesten, blive Gjenstand for Domstolenes Afgjørelse. Spørger man nu, hvad er det for Stof, som med Hensyn til Udskrivning til Borgervæbningen kan foranledige Retsager, saa seer jeg ikke, især naar det bliver ved den Beslutning, her er taget om, at alle Undtagelser skulle bortfalde, at der kan blive Spørgsmaal om Andet, end om En har taget Hjem her i Kjøbenhavn eller ikke. Det, at En ansees at have taget Hjem her, er det, der begrunder hans Tjenesteplicht; thi hvorvidt hans legemlige Tilstand tillader ham at tjene eller ikke, er Noget, der i intet Tilfælde skal gjøres til Gjenstand for Domstolenes Afgjørelse. Det Spørgsmaal, om En har opholdt sig saa længe her i Staden, at han derved kan siges at have erhvervet et fast Hjem, er et Spørgsmaal, som mere maa bedømmes efter Opfatningen af de enkelte Tilfælde end afgjøres efter Retsregler, og jeg troer altsaa, at Domstolene ikke ere særdeles egnede til at afgjøre disse Sager. Hertil kommer en væsentlig Omstændighed, at, naar man vil procedere om, hvorvidt En har taget Hjem her, og derfor kan underkastes Borgervæbningspligt i Kjøbenhavn, saa vil i den Tid, Processen varer, enten hans Ophold blive saa langvarigt i Kjøbenhavn, at han derved bliver egnet til at komme i Væbningen, eller ogsaa kan han være taget bort fra Byen, og saa blev der jo ikke længere Spørgsmaal derom.

Naar man altsaa tager Hensyn til alle disse Forhold, saa troer jeg virkelig, at man maa finde det hensigtsmæssigere, at disse Sager finde deres Afgjørelse ved de administrative Autoriteter, saaledes som det hidtil har været Tilfældet. Der har aldrig været Tale om, at Sager, som angaae Tjeneste ved Borgervæbningen, kunne være Gjenstand for Domstolene. § 17 i Reglementet af 1ste Juni 1808 viser det Modsatte, og jeg tør paastaae, at aldrig Noget engang har yttret Dnske om at faae en Sag af denne Art afgjort ved Domstolene. At det for Bedkommende vil blive langt besværligere, hvis de skulle gaae Domstolenes Vej, naar de troe sig forurettede, istedetfor at gaae til Ministeriet, er udenfor al Tvivl. Bist